

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่งของสังคม และเป็นกำลังสำคัญในการกำหนดทิศทางในการพัฒนาประเทศ ให้มีความเจริญก้าวหน้าให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นโลกแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยในส่วนของศึกษานั้นได้นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เข้ามาช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตามก็ยังคงรูปแบบการเรียนการสอนในชั้นเรียนไว้เช่นเดิม อันประกอบไปด้วยครู และผู้เรียนซึ่งเป็นกระบวนการปลูกฝังทั้งความรู้และจิตวิญญาณของการเป็นคนดีของสังคม ดัง พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (สถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2538) แต่ก่อนนี้การศึกษาคนที่มีความรู้ในเมืองไทยมีความรู้การอ่านหนังสือเป็นมีมาก เขียนหนังสือเป็นมีมากเปรียบเทียบกับประเทศอื่นค่อนข้างที่จะสูง คือมีการอ่านหนังสือได้สูงเปอร์เซ็นต์สูง แต่มาปัจจุบันนี้น้อยลง เพราะว่าคนเพิ่มโรงเรียนหรือผู้ที่มีหน้าที่สอนมีน้อยลง เปรียบเทียบกันอาจจะแย้งว่าสมัยนี้มีเทคโนโลยีสูง ทำให้สามารถที่จะทำกิจการโรงเรียนกิจการสั่งสอนแพร่ออกไปได้มากกว่า แต่ไม่มีอะไรแทนการอบรม ไม่มีอะไรแทนการบ่มนิสัย เมื่อการสอนนี้มีแบ่งเป็นการอบรมและเป็นบ่มนิสัย แต่ถ้าไม่มีผู้ที่อบรม ไม่มีผู้ที่บ่มนิสัย หรือผู้ที่อบรมหรือผู้ที่บ่มนิสัยเป็นคนที่คุณภาพต่ำ ผู้ที่ได้รับอบรมบ่มนิสัยย่อมคุณภาพต่ำเหมือนกัน อาจจะยิ่งร้ายกว่ากัน แม้จะมีเทคโนโลยีขั้นสูงนี้ เทคโนโลยีขั้นสูงนี้ที่พูดคนส่วนมากเดี๋ยวนี้ก็เข้าใจว่ามีโทรทัศน์ ว่ามีดาวเทียม มีเครื่องคอมพิวเตอร์ แต่ว่าเครื่องเหล่านี้หรือสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิตนักดูรูปร่างท่าทางเหมือนมีชีวิต แต่มันอาจจะไม่มีชีวิตมีสติก็มีสติได้แต่ไม่มีสัน คือ สิ้นรวมแล้วมันครบถ้วนแต่ยังไม่ครบ ยังไม่มีจิตใจ อาจจะทำให้คนที่จิตใจอ่อนเปลี่ยนเป็นคนละคนก็ได้แต่ว่าจะอบรมโดยใช้สื่อที่ก้าวหน้าที่ดี เทคโนโลยีสูงนี้ยากที่สุดที่จะอบรมนิสัยด้วยเครื่องเหล่านี้ ฉะนั้น ไม่มีอะไรแทนคนสอนคน คนสอนคนนี่มีการใช้ดาวเทียม คนเดี๋ยวสอนคนได้เป็นพันเป็นหมื่นในคราวเดียว แต่ถ่ายทอดให้ความดีนี้ยาก ถ้าถ่ายทอดจะว่าไปอาจจะต้องถ่ายทอดตัวต่อตัว ฉะนั้นการที่จะมีความก้าวหน้าเปลี่ยนแปลงไปในประเทศไทย ก็ไม่ได้หมายความว่าเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีนอกจากต้องหาวิธีให้มีการถ่ายทอด โดยอาจจะใช้ดารา หรือใช้หลักสูตร อันนี้ก็ขอฝากความคิดนี้ไว้เพราะว่า เป็นสิ่งสำคัญถ้าสักทีจะให้มีความรู้ มีความรู้ทางเทคโนโลยี ไม่พอ ต้องมีความเป็นคนดีด้วย คือ รวมความว่าต้องอบรมบ่มนิสัยให้ได้

นอกจากนี้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ได้กล่าวถึงการศึกษาไว้ว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการลงทุนที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ และเราใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในบรรดาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพในการพัฒนาซึ่งมีหลายปัจจัยนั้นทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดแม้เราจะมีปัจจัยอื่น ๆ อย่างสมบูรณ์ แต่ถ้าทรัพยากรมนุษย์ไม่มีคุณภาพแล้ว การพัฒนา ก็ไม่อาจประสบความสำเร็จสูงสุดได้ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, ม.ป.ป.)

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ การศึกษาจะต้องเป็นกระบวนการที่เตรียมคนไทย และสังคมไทยให้ก้าวสู่ยุคใหม่อย่างมั่นคง และรู้เท่าทันโลก ความพึงพอใจแก่ความสำเร็จในผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา หรือการแก้เฉพาะปัญหาที่เผชิญอยู่ไม่เป็นการเพียงพออย่างแน่นอน การวางแนวทางการพัฒนาการศึกษาจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของคนไทย และสังคมไทยจากฐานของการศึกษา วิเคราะห์กระแสโลกาภิวัตน์ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งนี้โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นตัวแทนของประชาชน ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งรัฐและเอกชน นักวิชาการแขนงต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ของรัฐและนักการเมือง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539)

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษามาตลอด ได้พยายามดำเนินการเพื่อให้ประชาชนมีความรู้สูงยิ่งขึ้น โดยเฉพาะปัจจุบันซึ่งสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า “ให้ขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้กว้างขวางจนเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2538) ซึ่งประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายในเชิงปริมาณ แต่ก็ยังมีปัญหาในด้านความเสมอภาคของบริการให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ส่วนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจนประสิทธิภาพของการจัดการศึกษานั้นยังไม่สามารถสนองตอบต่อความต้องการในกระบวนการพัฒนา “คน” ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงสูงในด้านต่าง ๆ จนมาถึงในปัจจุบันตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาการศึกษาเป็น 5 ด้าน คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539)

1. เร่งขยายและยกระดับความรู้พื้นฐานของประชาชนทั้งหมด
2. ปฏิรูประบบการเรียนการสอน
3. ปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนาครู
4. เร่งผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางและสูง

5. ปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการการศึกษา

โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคน ทั้งทางด้านร่างกาย และสติปัญญา ให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพพร้อมทั้งสามารถปรับตนเองให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน และขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น 9 ปี อีกทั้งมีการเตรียมการเพื่อขยายเป็น 12 ปีในอนาคต เร่งฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติซึ่งมีภารกิจสำคัญ คือ การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ และยังได้รับมอบหมายจากรัฐให้จัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นเพิ่มขึ้นเพื่อให้เด็กที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น เพื่อสนองนโยบายการกระจายโอกาสทางการศึกษา และการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความเสมอภาคอย่างทั่วถึง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2538) ในการดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินั้น ได้ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาผู้เรียนใน 3 ประการ คือ พัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ พัฒนาสังคม นอกจากนี้โครงสร้างของหลักสูตรยังประกอบไปด้วยรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยวิชาบังคับแกน วิชาบังคับเลือก วิชาเลือกเสรี และกิจกรรมตามหลักสูตรที่ผู้เรียนจะต้องเรียน ตามที่หลักสูตรกำหนดอย่างครบถ้วน

วิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาในกลุ่มวิชาบังคับแกน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 ซึ่งหลักสูตรกำหนดให้ผู้เรียนต้องเรียนและเป็นรายวิชาหนึ่งในกลุ่มวิชาเลือกเสรีในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจซึ่งมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตร คือ (กรมวิชาการ, 2539)

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในวิชาคณิตศาสตร์ข้อมูลที่ปรากฏในสิ่งแวดล้อม สามารถคิดอย่างมีเหตุผลและใช้เหตุผลในการแสดงความคิดเห็นอย่างมีระเบียบ ชัดเจนและรัดกุม
2. เพื่อให้มีทักษะในการคิดคำนวณ
3. เพื่อให้เห็นประโยชน์ของวิชาคณิตศาสตร์ทั้งที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้
4. เพื่อให้สามารถนำความรู้ความเข้าใจและทักษะทางคณิตศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานในการศึกษาคณิตศาสตร์และวิชาอื่น ๆ ที่อาศัยคณิตศาสตร์

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นวิชาที่ใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในศาสตร์สาขาอื่น และเป็นพื้นฐานในการคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีระบบระเบียบ

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้กรมวิชาการ โดยสำนักทดสอบทางการศึกษาได้ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษามาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 เป็นต้นมา โดยตรวจสอบคุณภาพของนักเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมความสามารถตามจุดหมายหลักสูตร โดยเฉพาะในปีการศึกษา 2538 ได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในด้านต่าง ๆ คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การงานและพื้นฐานอาชีพ สังคมศึกษา พละนาฏย การคิดและแก้ปัญหา คุณลักษณะ(จิตพิสัย)ทางคุณธรรมและค่านิยม เพื่อนำข้อมูลพื้นฐานผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไปวางแผนกำหนดทิศทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถให้ทันกับความเจริญก้าวหน้าในยุคข้อมูลข่าวสารและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (กรมวิชาการ, 2538)

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2538 ในระดับประเทศ เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยร้อยละด้านความรู้ความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของวิชาคณิตศาสตร์ต่ำที่สุด คือ ร้อยละ 33.65 มีจำนวนนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ หรือต้องปรับปรุง ถึงร้อยละ 47.33 และมีนักเรียนกลุ่มดีเพียง 10.37 และเมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินระดับประเทศในปีการศึกษาที่ผ่านมา คือ ปีการศึกษา 2531,2533,2535 และ2536 ก็พบว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของวิชาคณิตศาสตร์ในปีการศึกษา 2538 ต่ำกว่าทุกปีการศึกษาที่กล่าวมา (กรมวิชาการ, 2539)

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละวิชาคณิตศาสตร์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าผลการประเมินในปีการศึกษา 2536 คือ จาก 49.94 ในปีการศึกษา 2536 และ 35.68 ในปีการศึกษา 2538 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยร้อยละในกลุ่มดีพบว่ามีค่าลดลง คือ 30.16 ในปีการศึกษา 2536 และ 9.46 ใน ปีการศึกษา 2538 และกลุ่มปรับปรุงมีค่าเฉลี่ยร้อยละเพิ่มขึ้น คือ 17.24 ในปีการศึกษา 2536 เพิ่มขึ้นเป็น 37.37 ในปีการศึกษา 2538 ดังตารางต่อไปนี้

ปีการศึกษา	คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ	ร้อยละของ จำนวนนักเรียน ดี	ร้อยละของ จำนวนนักเรียน พอใช้	ร้อยละของ จำนวนนักเรียน ปรับปรุง
2536	49.94	30.16	52.60	17.24
2538	35.68	9.46	53.18	37.37

จากการพิจารณาโดยจำแนกเป็นจังหวัดซึ่งมีทั้งหมด 76 จังหวัดพบว่า จังหวัด พิจิตรเป็นจังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละวิชาคณิตศาสตร์ต่ำกว่าทุกจังหวัด คือ ร้อยละ 25.86 มีกลุ่มปรับปรุงสูงถึงร้อยละ 66.89 และกลุ่มดีเพียงร้อยละ 0.81

นอกจากนี้วิชาคณิตศาสตร์ของโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ก็จัดอยู่ในเกณฑ์ต่ำด้วยเช่นกัน กล่าวคือ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละวิชาคณิตศาสตร์ เท่ากับ 27.83 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละวิชาคณิตศาสตร์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทั้งหมดซึ่งมีค่าเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 38.69 และยังมีกลุ่มปรับปรุงสูงถึงร้อยละ 60.28 และแล่งกลุ่มดีเพียงร้อยละ 1.03 เท่านั้น

จากเหตุผลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่ารายวิชาคณิตศาสตร์ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ที่ใช้ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ กำลังประสบปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในจังหวัดพิจิตร ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สนใจที่จะศึกษาการใช้หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร เพื่อจะได้ศึกษาสภาพและปัญหาที่แท้จริงในการนำหลักสูตรไปใช้ว่ามีสภาพปัญหา และอุปสรรคอะไรบ้าง โดยการศึกษาจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรในโรงเรียนโดยตรง ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์เกี่ยวกับกิจกรรมการนำหลักสูตรไปใช้ 2 ประการ คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนของครูและงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ยังไม่มีผู้ศึกษาและวิจัยมาก่อนผู้วิจัยคาดว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลและแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร โดยมีกลุ่มตัวอย่างและขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร จำนวน 38 โรงเรียน

2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้กรอบแนวคิดเรื่อง การใช้หลักสูตรซึ่งสังเคราะห์จากแนวคิด ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539), วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523), สุมิตร คุณานุกร (2523), ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 การบริหารหลักสูตร

2.1.1 การจัดทำแผนการใช้หลักสูตร

2.1.2 การเตรียมบุคลากร

2.1.3 การจัดครูเข้าสอน

2.1.4 การจัดตารางสอน

2.1.5 การจัดแผนการเรียน

2.1.6 การสนับสนุนวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

2.1.7 การจัดอาคารสถานที่และบรรยากาศในการใช้หลักสูตร

2.1.8 การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร

2.1.9 การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร

2.2 การจัดการเรียนการสอนของครู

2.2.1 การเตรียมการสอน

2.2.2 การจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอน

2.2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2.4 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.2.5 การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน

2.2.6 เทคนิคและวิธีสอน

2.2.7 การสอนซ่อมเสริม

2.2.8 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การใช้หลักสูตร หมายถึง กิจกรรมส่วนหนึ่งในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเป็นขั้นตอนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริง หรือการนำหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้คือ การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของครู

สภาพการใช้หลักสูตร หมายถึง ลักษณะการปฏิบัติจริงในการนำหลักสูตรไปใช้ใน ด้าน การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของครู

ปัญหาการใช้หลักสูตร หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจริงและเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการปฏิบัติในการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของครู

โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่หรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ในโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร

ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ หมายถึง ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร

หลักสูตรคณิตศาสตร์ หมายถึง หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ทุกโรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง ส่งเสริมและพัฒนาการใช้หลักสูตรคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานต้นสังกัด อันได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนเพื่อแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา การใช้หลักสูตรคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น